

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การจัดสวัสดิภาพสุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัข

พ.ศ. ๒๕๖๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจัดสวัสดิภาพสุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัข พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สถานที่เพาะพันธุ์สุนัข” หมายความว่า สถานที่ที่มีการเพาะพันธุ์สุนัขเพื่อการค้า และให้หมายความรวมถึงสถานที่ซึ่งรับดูแลสุนัขเพื่อการเพาะพันธุ์สุนัขเพื่อการค้าด้วย

“เจ้าของสุนัข” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงผู้ครอบครองสุนัข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแล ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ดูแลด้วย

ข้อ ๔ เพื่อให้สุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัขได้รับการเลี้ยงหรือดูแลให้มีความเป็นอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีที่อยู่ อาหารและน้ำอย่างเพียงพอ ให้เจ้าของสุนัขดำเนินการจัดสวัสดิภาพสุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) การจัดการด้านอาหารและน้ำ

จัดให้สุนัขทุกตัวได้รับอาหารและน้ำดื่มที่สะอาด มีคุณภาพ ปริมาณและความถี่ของการให้อาหารที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงพันธุ์ อายุ ขนาดน้ำหนักตัว และสภาพร่างกายของสุนัข ดังนี้

(ก) ลูกสุนัขหลังจากหย่านมจนถึง ๔ เดือน ต้องได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ ๓ ครั้ง

(ข) ลูกสุนัขอายุตั้งแต่ ๔ - ๘ เดือน ต้องได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง

(ค) สุนัขอายุตั้งแต่ ๘ เดือนขึ้นไป ต้องได้รับอาหารอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง

(ง) อาหารที่เหลือจากการให้สุนัขกินในแต่ละครั้งให้เก็บทิ้ง ไม่ปล่อยให้เน่าเสียไว้ในภาชนะใส่อาหารสุนัข

(จ) จัดน้ำดื่มที่สะอาดให้สุนัขตลอดเวลา และเปลี่ยนน้ำอย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง กรณีที่พบว่ามีเศษอาหารหรือสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำดื่ม ต้องทำความสะอาดภาชนะและเปลี่ยนน้ำใหม่

(ฉ) ภาชนะใส่อาหารและน้ำให้สุนัข ต้องทำจากวัสดุที่ไม่เป็นอันตรายและง่ายต่อการทำความสะอาด เหมาะสมกับอายุและพันธุ์สุนัข

(ข) จัดภาชนะใส่อาหารและน้ำให้อยู่ในตำแหน่งที่สุนัขทุกตัวสามารถเข้าถึงได้ และห่างจากบริเวณที่สุนัขนอนหรือขบถาย

(๒) การจัดการด้านที่พักอาศัยและสิ่งแวดล้อม

(ก) โรงเรือนหรือกรงเลี้ยงสุนัข

๑. มีโครงสร้างแข็งแรง คงทน มีหลังคาป้องกันแสงแดด ฝน ลมพายุหรือสภาพอากาศที่มีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของสุนัข ไม่มีส่วนแหลมคมที่เป็นอันตรายต่อสุนัข ง่ายต่อการทำความสะอาด และบำรุงรักษา โดยคำนึงถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมตามธรรมชาติของสุนัข

๒. พื้นที่การเลี้ยง พื้นที่ออกกำลังกาย มีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ มีอุณหภูมิที่เหมาะสม มีแสงสว่าง และมีการถ่ายเทอากาศ

๓. สามารถป้องกันสัตว์พาหะหรือสัตว์อื่นเข้าสู่โรงเรือนหรือพื้นที่เลี้ยงได้ และป้องกันไม่ให้สุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัขหลบหนีได้

๔. ความสูงและพื้นที่ของกรงสุนัขจะต้องมีขนาดเหมาะสมตามพันธุ์และขนาดตัวสุนัข โดยมีพื้นที่เพียงพอสำหรับให้สุนัขสามารถยืน นอน กลับตัว เขยียดตัว และแสดงพฤติกรรมได้

(ข) การจัดพื้นที่สำหรับสุนัข

๑. จัดให้มีพื้นที่สำหรับให้สุนัขแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติและเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระ

๒. จัดให้มีพื้นที่สำหรับปล่อยสุนัขเดินเพื่อขบถาย

๓. จัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดการด้านสุขภาพอนามัยสุนัขตาม (๓) (ค) ที่แยกเป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อ และอันตรายที่จะเกิดกับสุนัขในสถานที่เพาะพันธุ์สุนัขนั้น หรือเพื่อการกักกันโรคและสังเกตพฤติกรรมการเข้าฝูง แล้วแต่กรณี

(ค) ดูแลรักษาโรงเรือน กรงเลี้ยงสุนัข อุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบสถานที่เพาะพันธุ์สุนัข ให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ มีระบบจัดการของเสียและสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของสุนัข

(๓) การจัดการด้านสุขภาพอนามัย

(ก) เจ้าของสุนัขต้องดำเนินการตามระบบป้องกันโรคระบาดและระบบควบคุมโรคระบาดในสุนัขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และจัดให้สุนัขทุกตัวได้รับวัคซีนป้องกันโรค การป้องกันและกำจัดปรสิต ตามคำแนะนำของสัตวแพทย์เป็นประจำทุกปี

(ข) ดูแลสุนัขทุกตัวให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี โดยสังเกตพฤติกรรม ความเจ็บป่วย เจ็บปวด บาดเจ็บ หรือความเครียดของสุนัข อย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง และหากพบว่ามีความผิดปกติหรือเจ็บป่วย ให้ปรึกษาสัตวแพทย์และจัดให้สุนัขนั้นได้รับการรักษาทันที

(ค) สุนัขในกรณีดังต่อไปนี้ ให้เลี้ยงหรือดูแลไว้ในสถานที่หรือกรงเลี้ยงเฉพาะเพื่อการสังเกตอาการ การตรวจรักษา หรือการดูแลเฉพาะ แล้วแต่กรณี

๑. สุนัขที่ได้รับมาจากแหล่งอื่น ต้องแยกกักไว้ดูอาการเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๔ วัน หรือตามคำแนะนำของสัตวแพทย์

๒. สุนัขที่ป่วย มีอาการผิดปกติ หรืออยู่ระหว่างการรักษา

๓. สุนัขที่มีพฤติกรรมไม่สามารถเลี้ยงรวมกับสุนัขตัวอื่นได้ เช่น สุนัขในช่วงการผสมพันธุ์ สุนัขที่มีนิสัยดุร้าย

๔. สุนัขตั้งท้องสัปดาห์สุดท้ายก่อนคลอด แม่สุนัขและลูกสุนัขเพิ่งคลอด

(ง) การบำบัดโรคสุนัขต้องกระทำโดยสัตวแพทย์หรือภายใต้การกำกับดูแลของสัตวแพทย์

(จ) การจัดการด้านการแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ

จัดให้สุนัขได้ออกกำลังกาย ปล่อยเดิน ได้มีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสุนัขอื่น หรือผู้เลี้ยง อย่างน้อยวันละ ๑ ครั้ง

(ฉ) การจัดการด้านสภาวะทางจิตใจ

(ก) สังเกตและประเมินสภาวะทางจิตใจของสุนัขอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่าสุนัขมีภาวะความเครียด หวาดกลัว หรือทุกข์ทรมานจากสิ่งเร้าใด ๆ ให้รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอย่างเหมาะสมทันที

(ข) ดูแลให้มีการปฏิบัติต่อสุนัขอย่างเหมาะสม หลีกเลี่ยงการกระทำที่ส่งผลเชิงลบต่อสภาพจิตใจของสุนัข การจับ ชัง ควบคุม หรือบังคับสุนัข ต้องกระทำอย่างเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเครียด หวาดกลัว หรือเป็นอันตรายต่อสุนัข

(ค) จัดให้มีอุปกรณ์ที่ส่งเสริมให้สุนัขมีสุขภาพจิตใจที่ดี เช่น ของเล่น หรืออุปกรณ์สันทนาการตามความจำเป็น

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพของสุนัข ให้เจ้าของสุนัขปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ดังนี้

(๑) บันทึกและจัดเก็บข้อมูลของสุนัขทุกตัว

(ก) ข้อมูลด้านสุขภาพของสุนัขแต่ละตัว ดังนี้

๑. อายุ เพศ พันธุ์ สี ตาหนี วัน เดือน ปีเกิด แหล่งที่มาและเลขประจำตัวหรือหมายเลขไมโครชิพ (ถ้ามี)

๒. ประวัติสุขภาพและการรักษา ประวัติการผสมพันธุ์ หลักฐานการได้รับวัคซีน ประวัติการถ่ายพยาธิ และประวัติการป้องกันเห็บหมัด

๓. วันที่รับเข้า วันที่ขายหรือส่งมอบสุนัข วันที่สุนัขตาย

(ข) ข้อมูลเจ้าของสุนัข ข้อมูลผู้ซื้อ หรือผู้รับมอบสุนัข

(ค) การเก็บรักษาข้อมูล ให้เก็บไว้มีกำหนด ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่พ้นจากการเป็นเจ้าของ

(๒) การใช้พ่อพันธุ์สุนัขและแม่พันธุ์สุนัขเพื่อการเพาะพันธุ์

(ก) พ่อพันธุ์สุนัขต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน นับถึงวันที่ใช้ผสมพันธุ์ และมีลูกอ้วนตะในถุงหุ้มอ้วนตะครบถ้วนสมบูรณ์

(ข) แม่พันธุ์สุนัขต้องมีอายุไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน นับถึงวันที่ใช้ผสมพันธุ์ และไม่ผสมพันธุ์ในการเป็นสัดครั้งแรก

(ค) พ่อพันธุ์สุนัขและแม่พันธุ์สุนัขต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีโดยสัตวแพทย์

(ง) จัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการผสมพันธุ์ มีการเฝ้าระวังตลอดช่วงเวลาการผสมพันธุ์ และในกรณีที่สุนัขตัวใดตัวหนึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีความผิดปกติ ต้องได้รับการตรวจรักษาหรือคำแนะนำจากสัตวแพทย์

(จ) ไม่ใช่สุนัขดังต่อไปนี้ เพื่อการเพาะพันธุ์

๑. แม่พันธุ์สุนัขที่เคยคลอดลูกมาแล้ว ๖ ครอก ขึ้นไป

๒. แม่พันธุ์สุนัขที่มีอายุมากกว่า ๘ ปี

๓. สุนัขที่มีสุขภาพไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นแม่พันธุ์

๔. แม่พันธุ์สุนัขที่คลอดลูกโดยการผ่าตัดมาแล้ว ๓ ครอก เว้นแต่สัตวแพทย์เห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทำการผสมพันธุ์ต่อไป

๕. สุนัขที่มีลักษณะทางพันธุกรรม ทางกายภาพ พฤติกรรม และสุขภาพร่างกาย เมื่อผสมพันธุ์แล้วจะเกิดผลเสียต่อสุขภาพ สวัสดิภาพของสุนัขนั้น หรือลูกสุนัขที่จะเกิดมา

(ฉ) ไม่ผสมสุนัขข้ามพันธุ์เพื่อให้ได้สุนัขที่มีลักษณะทางพฤติกรรมร้าย

(ช) พ่อพันธุ์สุนัขและแม่พันธุ์สุนัขที่ไม่ได้ใช้เพื่อการเพาะพันธุ์แล้ว เจ้าของสุนัขต้องจัดสวัสดิภาพให้สุนัขดังกล่าวอย่างเหมาะสม เช่น การทำหมัน การหาบ้านใหม่

(ฅ) การดูแลสุนัขท้อง แม่สุนัข และลูกสุนัขหลังคลอด

(ค) จัดให้มีพื้นที่แยกเฉพาะและเหมาะสมสำหรับแม่สุนัขคลอดลูก และไม่ขนส่งแม่พันธุ์สุนัขที่ตั้งท้องตั้งแต่ ๕๔ วันขึ้นไป ยกเว้นสัตวแพทย์เห็นว่าขนส่งได้โดยไม่เกิดอันตรายต่อแม่พันธุ์สุนัข

(ข) เมื่อสุนัขแสดงอาการเบ่งคลอด ต้องเฝ้าระวังจนกว่าการคลอดจะแล้วเสร็จ และสังเกตอาการหลังคลอด ในกรณีที่แม่พันธุ์สุนัขมีอาการเบ่งคลอดเป็นเวลานานต้องได้รับการแนะนำจากสัตวแพทย์

(ค) ไม่เคลื่อนย้ายแม่สุนัขภายหลังการคลอดไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง โดยไม่มีเหตุอันสมควร เช่น การนำไปรับการตรวจรักษาจากสัตวแพทย์

(ง) ดูแลแม่สุนัขให้นมลูกสุนัขทุกตัวอย่างทั่วถึง หากพบความผิดปกติอื่นใดทั้งแม่สุนัขหรือลูกสุนัข ต้องได้รับการแนะนำจากสัตวแพทย์

(จ) ไม่แยกลูกสุนัขออกจากแม่สุนัข และขนส่งลูกสุนัขที่อายุน้อยกว่า ๖๐ วัน ยกเว้นจะได้รับความเห็นจากสัตวแพทย์ให้ดำเนินการได้เพื่อประโยชน์ด้านสุขภาพ สวัสดิภาพ หรือกรณีฉุกเฉิน

(๔) จัดให้มีมาตรการรองรับเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินที่อาจมีผลกระทบต่อการสวัสดิภาพของสุนัขอย่างร้ายแรง เช่น การเคลื่อนย้ายสุนัขเมื่อมีเหตุการณ์น้ำท่วม ไฟไหม้ หรือโรคระบาด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ประภัตร โพธสุธน

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์